

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.001.03.2022

Pan
Marek Wieźbicki
Starosta Powiatu Grodziskiego

Starostwo Powiatu Grodziskiego
ul. Daleka 11a
05-825 Grodzisk Mazowiecki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. – wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami oraz wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatu Grodziskiego ¹ , ul. Daleka 11a, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Wieźbicki, Starosta Grodziski od 22 listopada 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Grzegorz Kapela – doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWA/35/2022 z 20 stycznia 2022 r. 2. Wojciech Wojciechowski – doradca ekonomiczny, na podstawie legitymacji służbowej nr 22427.

(akta kontroli tom I str. 1-4)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Starostwo Powiatu Grodziskiego: <ul style="list-style-type: none"> – środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, – dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa oraz realizacja dochodów z tego tytułu.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz efekty uzyskane w wyniku ich wykorzystania, – wydatkowanie środków dotacji celowej z budżetu państwa na zadania z zakresu gospodarowania nieruchomościami, – realizacja dochodów z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, – działania związane z windykacją należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, – sporządzenie rocznych oraz kwartalnych sprawozdań budżetowych Rb-27S, Rb-28S, Rb-50, Rb-27ZZ za 2021 r. Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku analizy: <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystania i rozliczenia środków otrzymanych z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na realizację w 2021 r. zadania własnego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej,

¹ Dalej także: starostwo.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

- wykorzystania i rozliczenia w 2021 r. dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, przekazywania uzyskanych dochodów oraz działań windykacyjnych wobec zaległości z tego tytułu.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Starostwo Powiatu Grodzkiego w 2021 r. dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizację dochodów z tego tytułu oraz wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Otrzymane środki z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu gospodarowania nieruchomościami wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo zaewidencjonowano i wykazano w sprawozdaniach budżetowych. Dochody budżetowe terminowo i we właściwej proporcji przekazywano na rachunek Wojewody Mazowieckiego oraz prawidłowo ujmowano w księgach rachunkowych i sprawozdaniach. Starostwo podejmowało właściwe działania w celu dochodzenia należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

Efektom wykorzystania środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁴ było zwiększenie dostępności połączeń autobusowych na terenie powiatu. Otrzymałą dopłatę rozliczono terminowo i prawidłowo. Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania zawierało rzetelne, zgodne z wyodrębnioną ewidencją księgową dane i zostało sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy o dopłatę.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

Opis stanu faktycznego

W terminie określonym w art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁵ powiat grodzki⁶ złożył do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego⁷ wniosek o dopłatę z Funduszu do realizacji w 2021 r. zadania własnego⁸. W odpowiedzi na wezwanie MUW⁹, powiat w dniu 11 grudnia 2020 r. uzupełnił złożony wniosek i 23 grudnia 2020 r. otrzymał od Wojewody Mazowieckiego zawiadomienie o pozytywnym rozpatrzeniu tego wniosku. Wniosek starostwa, po uzupełnieniu, był kompletny,

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej także: Fundusz.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 717, ze zm.; dalej: ustawa o Funduszu.

⁶ Dalej także: powiat lub organizator.

⁷ Dalej: MUW.

⁸ Wniosek z 23 listopada 2020 r.

⁹ Wezwanie z dnia 9 grudnia 2020 r. dotyczyło uzupełnienia wniosku o oświadczenie (załącznik nr 1) wraz z elektroniczną kontrasygnatą skarbnika powiatu.

dołączono do niego wszystkie wymagane dokumenty potwierdzające dane i informacje zawarte we wniosku.

(akta kontroli tom I str. 4-45, 83-96)

Na podstawie umowy zawartej ze Skarbem Państwa¹⁰, reprezentowanym przez Wojewodę Mazowieckiego, powiat grodziski w 2021 r. otrzymał dofinansowanie do realizacji zadania własnego w zakresie przewozów autobusowych. Umowa o dofinansowanie spełniała wymogi zawarte w art. 27 ust. 2 ustawy o Funduszu. Dopłatą objętych zostało 28 linii komunikacyjnych. Łączna kwota dofinansowania nie mogła przekroczyć 8854,3 tys. zł. Powiat otrzymał środki w kwocie 8611,7 tys. zł, z których wykorzystał 8416,0 tys. zł, tj. 95,0% kwoty przyznanej i 97,7% środków przekazanych na konto starostwa. Ponadto zgodnie z § 3 ust. 4 umowy o dofinansowanie, powiat przeznaczył na realizację zadania środki własne w wysokości 2309,9 tys. zł, co stanowiło 21,5% wartości zadania¹¹. Powiat zawarł trzy umowy z operatorami w zakresie świadczenia usług transportu zbiorowego, spełniające przesłanki określone w art. 25 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym¹².

(akta kontroli tom I str. 46-82)

Starostwo terminowo składało miesięczne, zaliczkowe wnioski o dopłatę, sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik do umowy o dofinansowanie. Środki finansowe były przekazywane przez MUW w miesięcznych transzach, do końca miesiąca następującego po okresie, którego dotyczyło rozliczenie. Środki pochodzące z Funduszu zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Po dokonaniu za dany miesiąc rozliczeń z dostawcami usług, starostwo dokonywało niezwłocznego zwrotu niewykorzystanych środków na wskazany w umowie rachunek MUW. Łączna kwota dopłat zwróconych na rachunek bankowy MUW wyniosła 195,7 tys. zł.

Zgodnie z umową o dofinansowanie, powiat grodziski zobowiązany był do rozliczenia realizacji zadania w poszczególnych kwartałach 2021 r., w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu kończącym kwartał, z wyjątkiem IV kwartału (w tym przypadku do 15 stycznia 2022 r.) Wszystkie rozliczenia kwartalne zostały sporządzone i przekazane do MUW w obowiązujących terminach. Starostwo po wykonaniu całości zadania, w terminie określonym w umowie o dofinansowanie¹³, przekazało Wojewodzie Mazowieckiemu rozliczenie końcowe zadania. Dane zawarte w sprawozdaniach były rzetelne, a sprawozdania sporządzono zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli tom I str. 80-128)

W 2021 r. powiat nie przeprowadzał kontroli doraźnych realizacji przez operatorów usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego oraz przestrzegania przez nich zasad funkcjonowania tego transportu, o których mowa w art. 46 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Trzy umowy o świadczenie usług przewozowych w zakresie publicznego transportu w 2021 r., zawarte przez powiat z dwoma usługodawcami, zobowiązały ich do montażu w autobusach nadajników

¹⁰ Umowa dofinansowania Nr 805.4.10.2020. z 8 stycznia 2021 r. pomiędzy Skarbem Państwa, reprezentowanym przez Konstantego Radziwiłła – Wojewodę Mazowieckiego a powiatem grodziskim zawarta po rozpatrzeniu wniosku starostwa z 23 listopada 2020 r., dalej: umowa o dofinansowanie.

¹¹ Zgodnie z § 3 ust. 4 umowy dofinansowania organizator publicznego transportu zbiorowego zobowiązał się do pokrycia ze środków własnych części ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10% w odniesieniu do poszczególnego zadania.

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 1371, ze zm.; dalej: ustawa o publicznym transporcie zbiorowym.

¹³ W umowie określono, że rozliczenia należy dokonać w terminie 21 dni od końca roku budżetowego. Starostwo przesłało Wojewodzie Mazowieckiemu rozliczenie zadania oraz dopłat pocztą elektroniczną 20 stycznia 2022 r.

GPS oraz do udostępnienia starostwu serwisu internetowego, umożliwiającego bieżący nadzór nad realizacją zadań przewozowych. Dzięki temu systemowi organizator prowadził bieżącą kontrolę realizacji przewozów oraz punktualności kursowania autobusów.

(akta kontroli tom I str. 145-341)

Przy wykorzystaniu dopłat przyznanych z Funduszu, w 2021 r. uruchomiono na terenie powiatu grodzkiego 14 linii autobusowych, w ramach których funkcjonowało 28 wariantów tras. Dzięki nowym połączeniom komunikacyjnym, mieszkańcy wielu miejscowości na terenie powiatu zyskali dogodny dojazd do ważnych obiektów, takich jak: szpital, urzędy, szkoły, dworce kolejowe, co zwiększyło stopień zaspokajania istotnych potrzeb społecznych.

(akta kontroli tom I str. 4-73)

Zgodnie z art. 15 ustawy o Funduszu oraz § 5 ust. 7 umowy o dofinansowanie, w starostwie prowadzono wyodrębnioną, rzetelną ewidencję księgową otrzymanych dopłat z Funduszu oraz wydatków objętych dopłatą, w której na bieżąco ewidencjonowano operacje finansowe związane z realizacją zadania.

(akta kontroli tom I str. 4-73, 134-144)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie środków z Funduszu przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. W wyniku wykorzystania środków z Funduszu zwiększyła się liczba połączeń autobusowych na terenie powiatu. Starostwo terminowo przekazało Wojewodzie Mazowieckiemu kompletny i rzetelnie sporządzony wniosek o udzielenie dofinansowania, jak również terminowo i prawidłowo dokonało rozliczenia otrzymanej dopłaty. Dane wykazane w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania były rzetelne, a sprawozdanie sporządzone zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy o dopłatę.

OBSZAR

2. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizacja dochodów z tego tytułu

Opis stanu
faktycznego

Zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa realizowane były w starostwie przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami i dotyczyły m.in.:

- gospodarowania zasobem nieruchomości i prowadzenia ewidencji nieruchomości,
- naliczania należności za nieruchomości udostępniane z zasobu, aktualizowania opłat z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu,
- sporządzania rocznych sprawozdań z gospodarowania nieruchomościami z zasobu Skarbu Państwa,
- sporządzania i monitorowania planów finansowych związanych z realizacją zadań z zakresu gospodarowania nieruchomościami.

(akta kontroli tom I str. 342-377)

Z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w 2021 r., powiat otrzymał dotację celową w wysokości 250,0 tys. zł, tj. o 24,8% wyższą niż w roku 2020 (200,4 tys. zł). Zgodnie z ustawą budżetową na 2021 r., przyznana dotacja wyniosła 145,0 tys. zł. Pozostałą kwotę (105,0 tys. zł) powiat otrzymał w odpowiedzi na złożone wnioski o dodatkowe środki:

- w wysokości 25,0 tys. zł na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej (rozdział 70005) z przeznaczeniem na wydatki związane z prowadzonymi postępowaniami o zwrot wywłaszczonych nieruchomości; wniosek w tej sprawie wysłano do MUW 30 czerwca 2021 r., a środki wpłynęły na rachunek starostwa 12 lipca 2021 r.;
- w wysokości 80,0 tys. zł na uzupełnienie wydatków dotyczących gospodarki nieruchomościami, z przeznaczeniem na wykonanie operatów szacunkowych do ustalenia odszkodowań za przejmowane nieruchomości pod budowę dróg gminnych i powiatowych; wniosek w tej sprawie został wysłany do MUW 23 kwietnia 2021 r., a środki przekazano na rachunek starostwa 17 września 2021 r.

(akta kontroli tom II str. 14-30, 43)

Wpływ dodatkowych środków w łącznej kwocie 105,0 tys. zł umożliwił pełną realizację przez Starostę zadań z zakresu gospodarowania nieruchomościami w 2021 r.

(akta kontroli tom II str. 28, 448-449)

Kwoty dotacji wykazane w kwartalnych sprawozdaniach Rb-27S i sprawozdaniu Rb-50 za 2021 r. były równe rzeczywistym wpływom pomniejszonym o zwroty dotacji oraz były zgodne z kwotami ujętymi w ewidencji księgowej. Dane zawarte w sprawozdaniach Rb-28S i Rb-50 wynikały z ewidencji księgowej. Środki pochodzące z dotacji celowej ujmowano w ewidencji księgowej w rozdziale 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami w § 211 – Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat.

(akta kontroli tom II str. 31-333, 349-353)

Kwoty dotacji były przekazywane na rachunek starostwa na bieżąco, w miesięcznych transzach. Ustalono, że środki dodatkowe w kwocie 80,0 tys. zł, o które powiat wystąpił w kwietniu 2021 r., wpłynęły na rachunek starostwa po około pięciu miesiącach od przesłania wniosku do MUW. Powiat nie skorzystał z możliwości dochodzenia należnego świadczenia, przewidzianej w art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹⁴.

Starosta wyjaśnił, że powiat nie korzystał z możliwości dochodzenia świadczenia w trybie art. 49 ust. 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ przekazania środków na dofinansowanie zadania, środki wykorzystywane na bieżącą działalność były wystarczające lub w porozumieniach z kontrahentami ustalano odroczony termin płatności.

Otrzymana w 2021 r. dotacja w wysokości 250,0 tys. zł została wykorzystana w kwocie 249,6 tys. zł, tj. w 99,8 %. Środki niewykorzystane w wysokości 0,4 tys. zł zwrócono na rachunek MUW.

(akta kontroli tom II str. 28-53, 349-353)

W 2021 r. powiat uzyskał dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w wysokości 3716,6 tys. zł. W porównaniu do roku 2020 dochody z tego tytułu wzrosły o 1638,0 tys. zł, tj. o 78,8%. Główne źródło dochodów stanowiły wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości w wysokości 2826,0 tys. zł (76,0% dochodów w rozdziale 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami).

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2021 r. wynosiły 1627,2 tys. zł i były niższe niż na koniec roku poprzedniego o 566,1 tys. zł, tj. o 25,8%. W porównaniu

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, ze zm.

do 2020 r., w 2021 r. zmniejszyły się również zaległości - z kwoty 979,3 tys. zł do 863,1 tys. zł, tj. o 11,9%.

Należności pozostające do zapłaty na koniec 2021 r. w kwocie 1627,2 tys. zł, stanowiły 43,8 % uzyskanych w roku budżetowym dochodów z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (3716,6 tys. zł), a zaległości w kwocie 863,1 tys. zł – 23,2%.

(akta kontroli tom II str. 417)

Sprawozdania budżetowe z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami (Rb-27ZZ) za 2021 r. zostały sporządzone zgodnie z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

(akta kontroli tom II str. 69-73, 334-348, 363-414)

Od dochodów z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa za 2021 r., starostwo potraçało 25% środków, które stanowiły dochód powiatu, pozostała część (75%) przekazywana była na rachunek Wojewody Mazowieckiego¹⁵. Pobrane dochody wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁶, przekazywane były według stanu środków określonego na:

- 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca,
  - 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca,
- na rachunek bieżący dysponenta – Wojewody Mazowieckiego.

(akta kontroli tom I str. 398-400, tom II str. 417, 448-449)

Należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa były na bieżąco ewidencjonowane w księgach rachunkowych starostwa oraz podlegały comiesięcznej kontroli pod względem dokonywania wpłat.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁷ tworzone odpisy aktualizacyjne wartość należności. Zasady dotyczące sposobu dokonywania odpisów aktualizacyjnych zostały określone w polityce rachunkowości jednostki¹⁸.

Odsetki od należności ujmowano zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁹, tj. w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

(akta kontroli tom I str. 378-405, tom II str. 356, 361, 417, 448-449)

¹⁵ Ponadto zgodnie z art. 15j ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz.1842), opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2020 wnoszona była w terminie do dnia 31 stycznia 2021 r.

¹⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

¹⁷ Dz.U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

¹⁸ Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 43/2018 Starosty Grodzkiego z dnia 31 sierpnia 2018 r. Odpisów aktualizacyjnych w wysokości 100% należności dokonywano w przypadku zalegania z płatnością na dzień bilansowy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy. Odpisów aktualizacyjnych w wysokości 100% dokonywano również w przypadku stwierdzenia, iż należność występująca na dzień bilansowy nie została uregulowana do dnia 15 marca roku następnego.

¹⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

Procedury windykacji należności Skarbu Państwa określone zostały zarządzeniem Starosty²⁰, zgodnie z którym Wydział Finansowy zobowiązany był do sporządzania półrocznych zestawień sald należności pieniężnych Skarbu Państwa i powiatu grodziskiego mających charakter cywilnoprawny oraz do ich analizy. W razie nieuiszczenia należności przez dłużnika w terminie wskazanym w ostatnim wezwaniu do zapłaty, sprawa była przekazywana do Zespołu Radców Prawnych lub Wydziału Gospodarki Nieruchomościami – w celu sporządzenia pozwu do sądu.

(akta kontroli tom I str. 390-397)

Według stanu na koniec 2021 r. powiat posiadał należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, których termin płatności upłynął, w wysokości 863,1 tys. zł. Były to należności mające charakter cywilnoprawny i podlegały dochodzeniu w trybie egzekucji sądowej.

(akta kontroli tom II str. 421-431)

W wyniku prowadzonych działań w zakresie dochodzenia należności w 2021 r., starostwo uzyskało dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami w wysokości 477,5 tys. zł, w tym w wyniku działań windykacyjnych²¹ - 307,7 tys. zł oraz w drodze egzekucji komorniczej - 169,8 tys. zł. W porównaniu do kwoty zaległości na koniec 2021 r., wartość uzyskanych dochodów w wyniku podjętych działań stanowiła 55,3%, w tym skutek windykacji - 35,6% i egzekucji komorniczej - 19,7%.

Kwota uzyskana w wyniku działań podjętych w celu dochodzenia należności w 2021 r. stanowiła 48,8% zaległości pozostających do zapłaty na koniec 2020 r. (979,3 tys. zł) i 83,4% kwoty zaległości wobec których w 2021 r. prowadzono działania windykacyjne (572,4 tys. zł).

(akta kontroli tom II str. 417, 420-421)

Starosta w 2021 r. nie występował do Wojewody Mazowieckiego o zgodę na zawarcie ugody w sprawie spornej należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

(akta kontroli tom II str. 420)

Analiza postępowań windykacyjnych dotyczących pięciu należności cywilnoprawnych dochodzonych w drodze egzekucji sądowej, w łącznej kwocie 189,8 tys. zł, tj. 22,0% stanu zaległości na koniec 2021 r., wykazała że:

- przestrzegano procedur wewnętrznych dotyczących dochodzenia należności oraz niezwłocznie podejmowano poszczególne czynności windykacyjne;
- występowano z pozwem do sądu o zasądzenie należnych kwot;
- kierowano do komornika sądowego wnioski o wszczęcie egzekucji, monitorowano jego działania oraz skuteczność poprzez wysyłanie systematycznych zapytań na temat podjętych czynności;
- w przypadku ogłoszenia upadłości dłużnika, zgłaszano wierzycelności do syndyka masy upadłości;
- poszczególne czynności podejmowane w ramach postępowania windykacyjnego dokumentowano w aktach sprawy.

(akta sprawy tom II str. 354-363, 433-465)

W 2021 r. Starosta udzielił jednej ulgi w spłacie należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, polegającej na rozłożeniu na raty płatności należności Skarbu Państwa w wysokości 25,2 tys. zł z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości. Udzielenie ulgi uzasadnione było trudnościami

²⁰ Zarządzenie Nr 25/2014 Starosty Grodziskiego z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia procedur windykacji należności Skarbu Państwa i Powiatu Grodziskiego w Starostwie Powiatu Grodziskiego.

²¹ W wyniku wezwania do zapłaty oraz przedsądowego wezwania do zapłaty.

płatniczymi wnioskodawcy w czasie pandemii COVID-19. Przed zawarciem porozumienia z dłużnikiem w sprawie ratalnej zapłaty należności, Starosta wystąpił z wnioskiem do Wojewody Mazowieckiego o wyrażenie zgody na ratalną spłatę opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa. Zarządzeniem Nr 317 z dnia 2 sierpnia 2021 r. Wojewoda Mazowiecki, na podstawie art. 12a ust. 2 w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami²², udzielił zgody staroście na rozłożenie na raty zaległej należności. Decyzja o zawarciu porozumienia poprzedzona została postępowaniem wyjaśniającym w celu zbadania okoliczności sprawy.

(akta kontroli tom I str. 422-434)

Ponadto w 2021 r. Starosta wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z trzema wnioskami o umorzenie zaległości z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości w łącznej kwocie 598,4 tys. zł (należność główna), na które nie uzyskał odpowiedzi²³. Dwa wnioski w tej sprawie przekazano Wojewodzie Mazowieckiemu w lipcu 2021 r.²⁴ i jeden w grudniu 2021 r.²⁵

(akta kontroli tom II str. 354-362, 433-445)

W 2021 r. nie stwierdzono przypadków przedawnienia należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, w związku z czym nie dokonywano ich spisania z ewidencji księgowej.

(akta kontroli tom I str. 435-443)

Analiza 11 zaległości z okresu 2009–2015, należnych od trzech dłużników, w łącznej kwocie 1076,0 tys. zł²⁶, w tym 598,4 tys. zł należności głównej oraz 477,6 tys. zł odsetek i kosztów zastępstwa procesowego, wykazała, że z powodu ich nieściągalności, zaległości te powinny zostać spisane z ewidencji księgowej starostwa. Należności te były objęte odpisem aktualizacyjnym (konto 290).

(akta kontroli tom I str. 435-494, tom II str. 422-445, 448-449)

Skarbnik wyjaśniła, że należności tych podmiotów zostały objęte wnioskami skierowanymi do Wojewody Mazowieckiego o wyrażenie zgody na umorzenie należności z tytułu zaległych opłat użytkowania wieczystego. Po otrzymaniu pozytywnej decyzji zostanie zmniejszony odpis aktualizujący w związku z ich umorzeniem (księgowanie 290/221), a tym samym nastąpi wyksięgowanie z konta należności.

(akta kontroli tom II str. 446-447)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa i realizację dochodów z tego tytułu w 2021 r. Otrzymane środki z dotacji zostały prawidłowo zaewidencjonowane i wykazane w sprawozdaniach budżetowych oraz wykorzystano je zgodnie z przeznaczeniem. Dochody budżetowe terminowo i we właściwej proporcji przekazywano na rachunek Wojewody Mazowieckiego oraz prawidłowo ujmowano w księgach rachunkowych i wykazywano w sprawozdaniach. Starostwo podejmowało właściwe działania w celu dochodzenia należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

²² Dz. U. z 2021 r. poz. 1899.

²³ Według stanu na dzień 9 marca 2022 r.

²⁴ Wnioski WN.6843.6.2021 i WN.6843.7.2021 z dnia 19 lipca 2021 r.

²⁵ Wniosek WN.6843.8.2021 z dnia 20 grudnia 2021 r.

²⁶ Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁷ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, dnia 24 marca 2022 r.

Kontroler
Wojciech Wojciechowski
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor
z up. Urszula Klimska
p.o. Wicedyrektora

/-/

/-/

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

---

²⁷ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

